

UCHWAŁA NR
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 2024 r.

**w sprawie określenia wysokości opłaty za przeprowadzenie egzaminu państwowego na
prawo jazdy albo egzaminu państwowego wymaganego do uzyskania pozwolenia na
kierowanie tramwajem**

Na podstawie art. 56a ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2023 r. poz. 622, 1123, 1234, 1312, 1560 i 1872) uchwała się, co następuje:

§ 1. Opłata za przeprowadzenie na obszarze województwa zachodniopomorskiego egzaminu państwowego na prawo jazdy albo egzaminu państwowego wymaganego do uzyskania pozwolenia na kierowanie tramwajem wynosi:

- 1) za przeprowadzenie części teoretycznej egzaminu – 50 zł;
- 2) za przeprowadzenie części praktycznej egzaminu, w zakresie uprawnień prawa jazdy kategorii:
 - a) AM, A1, A2, A, B1, B, C1, D1 lub T albo uprawnienia do kierowania tramwajem – 200 zł,
 - b) B+E, C1+E, C, C+E, D, D+E lub D1+E – 250 zł;
- 3) za przeprowadzenie części praktycznej egzaminu dla osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami w zakresie wskazanym w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami – w wysokości określonej w pkt 2 lit. a.

§ 2. Traci moc uchwała nr XLI/477/23 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 8 marca 2023 r. w sprawie określenia wysokości opłaty za przeprowadzenie egzaminu państwowego na prawo jazdy albo egzaminu państwowego wymaganego do uzyskania pozwolenia na kierowanie tramwajem (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 1902).

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

Uzasadnienie do uchwały SWZ w sprawie określenia wysokości opłaty za przeprowadzenie egzaminu państwowego na prawo jazdy albo egzaminu państwowego wymaganego do uzyskania pozwolenia na kierowanie tramwajem

Wysokość opłat za przeprowadzenie egzaminów państwowych sprawdzających kwalifikacje osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami oraz kierujących pojazdami, realizowanych w wojewódzkich ośrodkach ruchu drogowego – zgodnie z art. 56a ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2023 r. poz. 622, z późn. zm.) od dnia 1 stycznia 2023 r. - określa sejmik województwa uchwałą stanowiącą akt prawa miejscowego. Kompetencja ta we wcześniejszym stanie prawnym należała do ministra właściwego ds. transportu i została scedowana na samorząd województwa. Egzaminy państwowe na prawo jazdy przeprowadzane są w wojewódzkich ośrodkach ruchu drogowego stanowiących samorządowe wojewódzkie osoby prawne, których głównym zadaniem jest organizacja egzaminów państwowych sprawdzających kwalifikacje osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami oraz kierujących pojazdami. Co ważne zgodnie z art. 119 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1047, z późn. zm.) wojewódzki ośrodek ruchu drogowego prowadzi samodzielną gospodarkę finansową opartą na zasadach określonych w tej ustawie. Przychody ośrodków w ok. 90 % pochodzą z wpływów za przeprowadzanie egzaminów państwowych.

Przed podjęciem przez sejmik województwa w 2023 r. uchwały w sprawie określenia wysokości opłat za przeprowadzanie egzaminów wcześniejsze obowiązujące stawki tych opłat ustalone zostały w dniu 19 stycznia 2013 r. przez ministra właściwego ds. transportu i nie były zmieniane aż do dnia 7 kwietnia 2023 r. tj. do czasu wejścia w życie uchwały Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego nr XLII/477/23 z dnia 8 marca 2023 r. w sprawie określenia wysokości opłaty za przeprowadzenie egzaminu państwowego na prawo jazdy albo egzaminu państwowego wymaganego do uzyskania pozwolenia na kierowanie tramwajem (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2023 r. poz. 1902). Obowiązujące przez trzy kwartały 2023 r. stawki opłat za przeprowadzanie egzaminów pozwoliły na zbilansowanie budżetów ośrodków egzaminowania oraz wypracowanie w przeciwieństwie do lat poprzednich – dodatniego wyniku finansowego tych podmiotów za rok 2023. Pomimo tego Dyrektorzy ośrodków powinni uwzględnić konieczność korekty wynagrodzeń pracowników ośrodka w celu uniknięcia rażących dysproporcji w wynagrodzeniach poszczególnych grup zawodowych, jak również konieczność podejmowania niezbędnych modernizacji oraz inwestycji, a także faktyczny wzrost kosztów bieżącego utrzymania ośrodków - wiążący się ze wzrostem kosztów osobowych i rzeczowych związanych z przeprowadzeniem egzaminów na prawo jazdy.

Przyjęto, że koszty rzeczowe i osobowe związane z przeprowadzaniem egzaminów leżące po stronie ośrodka związane są z opłatami i utrzymaniem nieruchomości, placów manewrowych, zakupu i utrzymania pojazdów egzaminacyjnych, wynagrodzeniem pracowników ośrodka odpowiedzialnych za utrzymanie pojazdów i infrastruktury egzaminacyjnej, wykorzystania systemów teleinformatycznych oraz obsługi osób egzaminowanych itp. Analizę kosztów rzeczowych i osobowych związanych z przeprowadzeniem egzaminów przygotowano w oparciu o dane przekazane przez ośrodki egzaminowania za rok 2023 oraz za okres od dnia 1 lipca 2023 do końca roku 2023 w związku z wejściem w życie od dnia 8 czerwca 2023 r. uchwały SWZ w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia egzaminatorów w wojewódzkich ośrodkach ruchu drogowego na terenie województwa zachodniopomorskiego - mającej wpływ na zwiększenie kosztów osobowych związanych z przeprowadzaniem egzaminów na podstawie niżej przedstawionej metodologii;

Wzór nr 1

Ogólna ilość przeprowadzonych egz. (teoretycznych) x aktualna wysokość opłaty za przeprowadzenie egzaminu teoretycznego = przychody z tytułu przeprowadzonych egzaminów.

Wzór nr 2

$$\frac{\text{Przychody z tyt. przeprowadzonych egz. teoretycznych (obliczone wg wzoru nr 1)}}{\text{ogółem przychody z egzaminów (ilość egzaminów x cena) teoretycznych w ogólnych przychodach z egzaminów}} = \% \text{ udział kosztów egzaminu}$$

Wzór nr 3

$$\frac{\text{Koszty rzeczowe i osobowe ogółem związane z przeprowadzeniem egzaminów (bez kosztów szkoleń, BRD) x uzyskany \% udział kosztów (obliczony ze wzoru nr 2)}}{\text{ilość egzaminów teoretycznych}} = \pm \text{ koszt 1 egzaminu teoretycznego}$$

W taki sam sposób wyliczono koszt egzaminów praktycznych.

Niniejsza uchwała została - podobnie jak poprzednia - przygotowana w uzgodnieniu z dyrektorem WORD w Szczecinie oraz ZORD w Koszalinie, na podstawie przedstawionej analizy kosztów rzeczowych i osobowych związanych z przeprowadzeniem egzaminu, a przyjęte w niej wysokości opłat przyjęto w sposób jednolity dla całego województwa.

W uzasadnieniu do wprowadzenia zmian w przepisach ustawy Prawo o ruchu drogowym i ustawy o kierujących pojazdami przenoszących kompetencje w zakresie określenia **wysokości opłat za przeprowadzenie egzaminu państwowego** na organy samorządu wskazano, że „*zmiany przepisów mogą mieć wpływ na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe. Ustawodawca jednak z uwagi na zbyt wielką liczbę koniecznych do uwzględnienia czynników określił, że nie jest możliwe, choćby w przybliżeniu, określenie charakteru i wielkości wpływu zmian na powyższe obszary*”. W związku z tym, a także z uwagi na to, że koszty i przychody związane z przeprowadzaniem egzaminów na prawo jazdy wyodrębniono jako związane z prowadzeniem działalności oświatowej, projekt uchwały zostanie przed jego podjęciem skierowany do konsultacji społecznych. Szerokie spektrum konsultacji gwarantuje, że przedmiot uchwały będzie uwzględniał zasady sprawiedliwości społecznej.

Projekt uchwały obejmuje określenie wysokości opłat za przeprowadzenie egzaminów państwowych na prawo jazdy w województwie zachodniopomorskim - w związku z czym zasadne jest ustalenie opłat na jednakowym poziomie dla obydwu ośrodków działających na obszarze województwa. Ustalając wysokość opłat wzięto pod uwagę sytuację finansową jednostek nadzorowanych przez Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego – WORD w Szczecinie i ZORD w Koszalinie oraz koszty rzeczowe i osobowe związane z przeprowadzaniem przez te jednostki egzaminów.

Ustawowy model samofinansowania wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego determinuje też fakt, że model samofinansowania jest priorytetowy i nie może być pominięty. Analizę przeprowadzono na podstawie wyliczenia kosztu jednostkowego egzaminu dla okresu od dnia 1 lipca 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. Dodatkowo uwzględniono, że w dniu 8 czerwca weszła w życie uchwała SWZ w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia egzaminatorów zatrudnionych w woj. Zachodniopomorskim.

Jednostkowy koszt egzaminu na prawo jazdy zależy od m.in. ilości przeprowadzanych egzaminów w konkretnym ośrodku, rodzaju pojazdu jakim egzamin jest przeprowadzany, kosztów utrzymania pojazdów, cen paliw, ilości zatrudnionych egzaminatorów oraz uprawnień jakie egzaminatorzy posiadają, ich stażu pracy, ilości osób zatrudnionych do obsługi technicznej i administracyjnej egzaminów i podobnie od stażu pracy tych osób, wielkości placów manewrowych, kosztów utrzymania systemu teleinformacyjnego ośrodka, wysokości opłat za media, podatków lokalnych, kosztów utrzymania pojazdów i nieruchomości itp. W związku z tym przyjęto, że wysokość opłat za przeprowadzenie egzaminów w województwie zachodniopomorskim ustalona zostanie na tym samym poziomie we wszystkich ośrodkach z uwzględnieniem kosztów rzeczowych i osobowych na poziomie tego ośrodka, który generuje wyższe koszty przeprowadzenia egzaminów. Działanie takie ma na celu zapobieganie wzajemnej konkurencyjności ośrodków egzaminowania w województwie oraz nie doprowadzenia do strat finansowych przez ośrodek generujący wyższy koszt jednostkowy egzaminu. Co do zasady egzamin na prawo jazdy pozostaje egzaminem państwowym i powinien z uwagi na jednakowe zasady jego przeprowadzania posiadać tą samą wysokość opłaty za jego przeprowadzenie.

Z uwagi na to, że obowiązki w zakresie stanowiącym opłat za przeprowadzenie egzaminu państwowego scedowano z organu administracji państwowej na organ samorządowy, zasadnym jest by na obszarze województwa określić wysokość opłat na tym samym poziomie.